

31. oktober 2008

JOBCENTRE SVIGTER LANGTIDSLEDIGE

Mere end 40 procent af de langtidsledige blev ikke fuldtidsaktiveret i juni måned 2008. Den statslige del af jobcentrene lever derfor ikke op til Velfærdsaftalen, hvor langtidsledige, der har været ledige i mere end 2,5 år, skal fuldtidsaktiveres. Fuldtidsaktivering af langtidsledige var netop et alternativ til en kortere dagpengeperiode. Derudover skal Jobcentrene for alvor stå sin prøve, når ledigheden begynder at stige.

I forbindelse med Velfærdsaftalen blev fuldtidsaktivering af langtidsledige indført. Siden oktober 2007 skal ledige, der opnår mere end 2,5 års ledighed, så vidt muligt fuldtidsaktiveres. AE's beregninger viser, at den statslige del af jobcentrene på landsplan har svært ved at fuldtidsaktivere de langtidsledige. Som det fremgår af tabel 1, blev mindre end 60 pct. af de langtidsledige fuldtidsaktiveret i juni måned 2008¹. Det betyder, at mere end 40 procent af de langtidsledige *ikke* blev fuldtidsaktiveret.

Tabel 1. Fuldtidsaktivering af forsikrede ledige med mere end 2,5 års ledighed, april 2008 – juni 2008. Andele i procent

	April 2008	Maj 2008	Juni 2008
Andel fuldtidsaktiverede, i alt	58,8	59,6	58,8
Andel fuldtidsaktiverede, ledige hele måneden	69,4	72,4	70,8

Anm.: AE's beregninger er baseret på dagpengemåneder. I målgruppen indgår ledige, der har opnået 130 ugers ledighed efter 30. september 2007. I opgørelsen indgår kun fuldtidsledige, der samtidigt har mere end 130 uger ledighedsanciennitet. Blot én dags aktivering er tilstrækkeligt til, at den ledige karakteriseres som fuldtidsaktiveret i en uge.

Kilde: AE's beregninger på baggrund af Beskæftigelsesministeriet DREAM.

Det er bekymrende, at det ikke i større omfang er lykkedes jobcentrene at fuldtidsaktivere de langtidsledige. Dels er der relativt få ledige, der skal aktiveres som følge af den historiske lave ledighed, og samtidigt er ordningen endnu ikke fuldt implementeret². I juni måned var der omkring 3.300 ledige, der var omfattet af reglerne om fuldtidsaktivering.

¹ Hvis man afgrænser opgørelsen til kun at omfatte dagpengemodtagere, der var ledige i hele måneden, var der i juni måned omkring 30 procent, der ikke blev fuldtidsaktiveret.

² Kun ledige, der har opnået 2,5 års ledighed efter 30. september 2007, er omfattet af reglerne.

Man bør få fuldtidsaktiveringen til at virke, inden man begynder at diskutere kortere dagpengeperiode. Fuldtidsaktivering af langtidsledige var netop et alternativ til en kortere dagpengeperiode.

Den tidlige indsats halter også

Som AE har vist i flere analyser, er det ikke kun med hensyn til fuldtidsaktivering, at indsatsen overfor de forsikrede ledige halter. Omkring tre ud af ti forsikrede ledige starter ikke i første aktiveringstilbud inden tidspunktet for ret og pligt til aktivering³.

Beskæftigelsesministeriets opgørelser af rettidigheden for første aktiveringstilbud ser langt mere positive ud end AE's opgørelser. Det skyldes, at Beskæftigelsesministeriet opgør rettidigheden omkring to måneder senere end tidspunktet for ret og pligt til aktivering. I og med, at jobcentrene følger denne praksis, ligger tidspunktet for første aktiveringstilbud dermed reelt to måneder senere end tidspunktet for ret og pligt til aktivering, dvs. efter 11 måneder i stedet for efter ni måneder.

Fuldtidsaktiveringen af langtidsledige samt fremrykningen af første aktiveringstilbud, der begge var initiativer fra Velfærdsaftalen, halter i jobcentrene. Fuldt implementeret vil de to initiativer have en samlet beskæftigelseseffekt på 7.000 personer, hvoraf fuldtidsaktiveringen alene udgør de 4.000⁴.

Rammerne for den aktive beskæftigelsespolitik udnyttes dermed ikke fuldt ud. En opstramning af indsatsen i jobcentrene vil bidrage til et øget effektivt arbejdsudbud. De magre resultater i jobcentrene er især bekymrende, når de ses i lyset af den historiske lave ledighed, hvor relativt få ledige skal aktiveres.

Jobcentrene, der blev etableret i forbindelse med kommunalreformen, skal for alvor stå sin prøve, når ledigheden igen begynder at stige.

Tidlig indsats kan forebygge langtidsledighed

Den bedste medicin mod langtidsledighed er en styrket indsats tidligere i ledighedsforløbet. Beskæftigelsesministeriets projekt "Hurtigt i gang" fra 2005-2006 viste, at en intensiv indsats tidligt i ledighedsforløbet i gennem-

³ Se fx analysen "Forsikrede ledige aktiveres ikke til tiden" fra den 15. august 2008.

⁴ Appendiks 1, Velfærdsaftalen: oversigt over initiativer.

snit gav kortere ledighedsperioder.⁵ Den aktive beskæftigelsespolitik bør derfor starte tidligere i ledighedsforløbet end i dag.

Fx kan der sættes ind med intensiv vejledning og kontakt tidligt i ledighedsforløbet, der kan hjælpe den ledige i jobsøgningen. Og hvis man fortsat er ledig efter seks måneder, bør der sættes ind med rettidig aktivering, der er målrettet beskæftigelse.

Nye tiltag i den aktive beskæftigelsespolitik forudsætter naturligvis, at Jobcentrene kan levere varen. Regeringen skal derfor sikre, at der er sammenhæng mellem opgaver og ressourcer i jobcentrene.

⁵ ”Hurtigt i gang – det betaler sig”, Arbejdsmarkedsstyrelsen, maj 2008.